

Mgr Jacek Głębocki

Mgr inż. Grzegorz Pietruszewski

Poznań – Splendor Systemy Informatyczne

OD BIBLIOGRAFII PUBLIKACJI DO BAZ WIEDZY – Z DOŚWIADCZEŃ AUTORÓW SYSTEMU EXPERTUS

Abstract

Bibliographies of publications evolve into the form of university research knowledge bases. They integrate full documentation of research achievements, scientific and professional activities, full texts and reporting tools. The main factor of such a development is the rapid increase of reporting.

Streszczenie

Bibliografie publikacji coraz częściej ewoluują do postaci uczelnianych baz wiedzy. Integrują pełną dokumentację dorobku badawczego i innych form aktywności naukowej, twórczej i zawodowej, pełne teksty i informatyczne narzędzia analityczne. Głównym czynnikiem wpływającym na taki kierunek rozwoju jest konieczność sprostania rozbudowanej sprawozdawczości.

Na przestrzeni ostatnich 25 lat bazy danych obejmujące początkowo wyłącznie opisy bibliograficzne publikacji pracowników uczelni bądź instytutu przeszły znaczącą metamorfozę. Zmiany w zakresie szczegółowości rejestrowanych danych oraz różnorodności opisywanych dokumentów, a nawet – ujmując rzecz ogólniej – obiektów lub zdarzeń, w niejednym przypadku doprowadziły do powstania kolekcji danych, które można określić mianem baz wiedzy.

Niemal od zawsze – oprócz monografii i ich fragmentów (rozdziałów) oraz artykułów zamieszczanych w czasopismach – w bibliografiach ujmowano także inne typy

dokumentów, które jednak charakteryzowały się zbliżoną „konstrukcją” tj. strukturą opisu bibliograficznego. Jako przykłady można wymienić referaty konferencyjne oraz streszczenia referatów publikowane w materiałach zjazdowych lub zeszytach specjalnych czasopism czy rozprawy doktorskie (dostępne często wyłącznie w czytelnicy uczelni). Takie podejście pozwalało na jednolitą prezentację danych, łatwą selekcję opisów do różnych celów, np. zestawień tabelarycznych zawierających statystyki ilościowe, a także wydawanych w formie drukowanej roczników bibliografii wyposażonych w generowane automatycznie indeksy autorów, jednostek organizacyjnych, czasopism i druków zwartych.

W niektórych przypadkach, oprócz podstawowych elementów opisu bibliograficznego, stosowano także indeksowanie rekordów słowami kluczowymi. Dotyczyło to przede wszystkim tych baz, które poza funkcją bibliografii osobowej (w tym także bibliografii zespołów autorskich – instytutów, katedr, zakładów) pełniły również rolę bibliografii zawartości wydawnictw z wybranej dziedziny lub miały służyć pomocą studentom w wyborze promotora pracy magisterskiej. O wiele bardziej skomplikowanym przedsięwzięciem, bardzo przydatnym środowisku naukowemu było tworzenie na bazie bibliografii i źródeł zewnętrznych bazy cytowań uczelni, pozwalająca na prezentację opis bibliograficznych publikacji pracowników wraz z wykazem prac cytujących, informacją o łącznej liczbie prac cytowanych, liczbie cytowań oraz wyliczeniem indeksu Hirscha dla autora lub jednostki [1] (Ilustracja 1).

Liczba prac cytowanych: 14

Liczba cytowań: 28. Indeks Hirscha: 3

[Przejdź do opcji zmiany formatu](#) | [Wyświetl/ukryj etykiety](#) | [Wyświetlenie wyników w wersji do druku](#) | [Nowe wyszukiwanie](#)

1/14

☐

Tytuł oryginału: Thermography study of skin response due to whole-body cryotherapy.
Autorzy: Armand Cholewka, Agata Stanek, Aleksander [R.] Sieroń, Zofia Drzazga.
Źródło: *Skin Res. Technol.* 2012; Vol.18, No.2, p.180-187
Charakt. formalna: ZA
Język publikacji: EN
Praca cytowana przez:

1. Bouzigon-R Arfaoui-A Grappe-F Ravier-G Jarlot-B Dugue-B: Validation of a new whole-body cryotherapy chamber based on forced convection *JOURNAL OF THERMAL BIOLOGY* 2017, Vol 65, Iss , pp 138-144 2017
2. Cuttall-S Hammond-L Langdon-D Costello-J: Individualising the exposure of-110 degrees C whole body cryotherapy: The effects of sex and body *JOURNAL OF THERMAL BIOLOGY* 2017, Vol 65, Iss , pp 41-47 2017
3. Lombardi-G Ziermann-E Banfi-G: Whole-Body Cryotherapy in Athletes: From Therapy to Simulation. An Updated Review of the Literature *FRONTIERS IN PHYSIOLOGY* 2017, Vol 8, Iss , pp -, di 10.3389/fphys.2017.00258, ar 258 2017
4. Quesada-JIP: Issues and Future Developments of Infrared Thermography in Sports Science *APPLICATION OF INFRARED THERMOGRAPHY IN SPORTS SCIENCE* 2017, Vol , Iss , pp 297-319 2017

Ilustracja 1. Baza cytowań jako rozszerzenie bibliografii publikacji

Najistotniejszym czynnikiem wpływającym na stałą konieczność modernizacji baz bibliografii publikacji były i są wymogi wynikające z obowiązków sprawozdawczych. Już wytyczne przyjęte uchwałą Komitetu Badań Naukowych w dniu 20 października 1999 roku zmuszały do poszerzenia szczegółowości opisu o rejestrację typu merytorycznego dokumentu np. praca oryginalna, przeglądowa, opis przypadku – podział

formalny (jak artykuł, monografia, rozdział, referat, streszczenie) był niewystarczający. Niezbędnym uzupełnieniem okazało się również notowanie wartości punktacji. Najczęściej występowały trzy kategorie punktacyjne: Impact Factor, punktacja Komitetu Badań Naukowych i punktacja wewnętrzna (uczelniana, instytutowa). Dwie pierwsze miały bezpośrednie zastosowanie jako obowiązkowy element tabel sprawozdawczych KBN, natomiast punktacja wewnętrzna była często uzupełnieniem wewnętrznej oceny efektywności pracowników i jednostek organizacyjnych. Punktacja wewnętrzna mogła uwzględniać osiągnięcia niepunktowane przez KBN, jak np. referaty/komunikaty i streszczenia zjazdowe, a także przewidywać dodatkowe punkty za inny wkład w powstanie dzieła np. autorstwo wstępu do monografii, mogła także różnicować punktację w zależności od pozycji autora w pracy lub odzwierciedlać wkład poszczególnych autorów wg składanych przez nich oświadczeń). Sprawozdawczość na potrzeby Komitetu Badań Naukowych obejmowała obowiązek przedstawiania dokumentacji zbiorczej w postaci wspomnianych wyżej tabel sprawozdawczych w związku z realizowaną raz na cztery lata oceną parametryczną jednostki naukowej. Ponadto corocznie przekazywano dane do systemów informatycznych opracowywanych w Centralnym Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Aparatury Badawczej i Dydaktycznej COBRABiD (1999-2001), a następnie w Ośrodku Przetwarzania Informacji (system Ankieta Jednostki od 2002). Zmodernizowana wersja Ankiety Jednostki służyła w późniejszych latach także do parametryzacji.

W związku z powyższym zapewnienie wiarygodności danych w bazie bibliograficznej było warunkiem koniecznym, co wymagało zdwojonej uwagi i skrupulatności, chociażby przy analizie ministerialnych wykazów czasopism. Wykazy punktacyjne sprzed 2012 roku nie zawierały numerów ISSN, a przyjęcie bezwarunkowego założenia, że zapis tytułu czasopisma na wykazie jest poprawny mogło prowadzić do fałszywych wniosków. Do wykazów publikowanych od 2012 także nie można było podchodzić bezrefleksyjnie i to zarówno w odniesieniu do tytułów czasopism, jak numerów ISSN. Zgubnym, choć być może narzucającym się pomysłem byłoby stosowanie w opisach bibliograficznych tytułów czasopism i numerów ISSN znajdujących się na wykazie. Słusznym rozwiązaniem okazało się takie zintegrowanie bibliografii z wykazem MNiSW, aby tytuły czasopism i ich numery ISSN mogły być zapisywane w bazie zgodnie ze stanem faktycznym, a jednocześnie istniała wygodna metoda punktowania dorobku i dane przesyłane do systemu centralnego identyfikowały się poprawnie. Uzasadnienie powyższego stwierdzenia znajduje się w analizie zawartej w publikacji [2].

W bibliografiach często rejestrowano publikacje osób niezatrudnionych w danej jednostce naukowej i dotyczyło to przede wszystkim doktorantów, pracowników emerytowanych, rzadziej studentów lub wywodzących się z uczelni autorów o międzynarodowej sławie. Wystarczało, stosować oznaczenia odróżniające takie osoby w jakikolwiek sposób od autorów zatrudnionych oraz od autorów obcych, którzy w bibliografii

pojawiali się wyłącznie z tego powodu, że byli współautorami publikacji. Głównym celem notowania w bibliografii prac osób niezatrudnionych (choć w pewien sposób z jednostką związanych) nie była sprawozdawczość, a przede wszystkim zamiar całościowego przedstawienia wszystkim zainteresowanym dorobku instytucji w szerszym ujęciu czy zapewnienia autorom publikacji kompletnego wykazu dorobku osobistego.

Przekazywanie danych do systemów centralnych, zwłaszcza po wejściu w życie ustawy o zmianie Ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki [3] i Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie Systemu Informacji o Nauce [4] wymagało jednak ścisłego oznaczania afiliacji osób niezatrudnionych-afiliujących na poziomie jednostek naukowych, ponieważ tylko takie podejście zapewniało skuteczność automatycznej selekcji danych i tworzenia plików w formacie wymaganym przez nowe przepisy. Naturalnym i podstawowym założeniem było to, że baza bibliograficzna ma zapewnić bezpośredni transport danych do modułu sprawozdawczego Polskiej Bibliografii Naukowej w postaci gotowych plików importowych, niewymagających jakichkolwiek prac edycyjnych w modułach PBN tak, aby całość operacji była zautomatyzowana.

W szczególności chodziło o to, żeby:

1) operacja eksportu danych z bazy i ich importu do PBN-MS mogła być obsługiwana przez jedną osobę bez konieczności angażowania służb informatycznych

2) dane nie wymagały jakiegokolwiek dalszej obróbki np. wcześniejszego przygotowania w arkuszach kalkulacyjnych lub innych narzędziach zewnętrznych oraz późniejszej edycji w PBN

3) autorzy byli identyfikowani w PBN-MS automatycznie

4) czasopisma również były identyfikowane automatycznie

5) rozdziały zawierały kompletne dane o monografii je zawierającej i były automatycznie rozpoznawane przez PBN [Ilustracja 2]

6) przekazywane były także inne dane, które były wymagane (lub można było założyć, że będą wymagane lub użyteczne w przyszłości), jak informacje o open access czy tzw. cechy PBN

W celu realizacji powyższych zamierzeń konieczne było podjęcie (oprócz działań przytoczonych wcześniej) dalszych czynności, takich jak:

1) hurtowe pozyskanie z serwisów centralnych i dalsze uzupełnianie identyfikatorów pbn autorów

2) poszerzenie szczegółowości i zakresu rejestracji danych o kolejne elementy obejmujące objętość monografii i rozdziałów, informację o liczbie wszystkich autorów monografii (co w wymogach ministerialnych było rozumiane przez łączną liczbę autorów wszystkich rozdziałów monografii, także takich rozdziałów, których w skład bibliografii nie wchodziły) i co w tej sytuacji oczywiste – szczegółowy opis bibliograficzny całej monografii obcej (a więc zakres bibliografii poszerzał się o opisy, które przy

tradycyjnym podejściu nie byłyby objęte rejestracją, chyba że bibliografia publikacji od początku była częścią bibliografii zawartości wydawnictw).

IDT: 000090299.

Tytuł oryginalny: Holistyczny wymiar współczesnej medycyny. T. 3.

Odpowiedzialni: redakcja, tłum.: Praca zbiorowa pod redakcją: Elżbiety Krajewskiej-Kulań, Cecylii Reginy Łukaszk, Jolanty Lewko, Wojciecha Kulań

Adres wydawniczy: Białystok : Uniwersytet Medyczny w Białymstoku. Wydział Nauk o Zdrowiu, 2017

Opis fizyczny: 1143s. - 1 dysk optyczny (CD-ROM)

p-ISBN: 978-83-944852-5-2

Liczba arkuszy: 49,5

Język publikacji: PL

Afilacja: **Ł** Krajewska-Kulań Elżbieta []:000;000, **Ł** Łukaszk Cecylia Regina []:000;000, **Ł** Lewko Jolanta []:000;000, **Ł** Kulań Wojciech []:000;000, **Ł** Dąbek Józefa **✓** [*]:648;WNOZ, **Ł** Kulik Halina **✓** [*]:634;WNOZ, **Ł** Szurlej Dariusz **✓** [*]:729;WNOZ, **Ł** Dutkiewicz Stanisława **✓** [*]:634;WNOZ, **Ł** Cieślak Aleksandra **✓** [*]:646;WNOZ, **Ł** Nowak-Kapusta Zofia **✓** [*]:633;WNOZ, **Ł** Wanot Joanna **✓** [*]:650;WNOZ, **Ł** Sejbeth Justyna **✓** [*]:729;WNOZ, **Ł** Romańska Aleksandra **✓** [*]:650;WNOZ, **Ł** Góra Anna **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Pałka Izabela **✓** [*]:633;WNOZ, **Ł** Mroczkowska Renata **✓** [*]:709;ZAB, **Ł** Wawros Karina **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Karczewska Olimpia **✓** [*]:650;WNOZ, **Ł** Gawłów-Nowak Lilianna **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Sternik Anna **✓** [*]:650;WNOZ, **Ł** Szeźlona Mariola **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Graf Lucyna **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Miarka-Lachendro Joanna **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Lasak Dorota **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Dytko-Lesisz Izabela **✓** [*]:711;WNOZ, **Ł** Cichoń Kaudia **✓** [*]:711;WNOZ

Łączna liczba autorów: 113

Rozdział: Wawros Karina, Gawłów-Nowak Lilianna, Szurlej Dariusz, Sejbeth Justyna, Mroczkowska Renata, Karczewska Olimpia, Sternik Anna, Szeźlona Mariola, Graf Lucyna, Wawros Angelika : Problemy pielęgnacyjne w trakcie znieczulenia pacjentów otyłych. ; s.39-50 [0,7 ark.] / rek. : 0000090307

Rozdział: Wanot Joanna, Romańska Aleksandra, Cieślak Aleksandra, Sejbeth Justyna, Szurlej Dariusz, Sternik Anna, Karczewska Olimpia : Zasady i trudności w udzielaniu pierwszej pomocy podczas napadu padaczkowego - w opinii społecznej. ; s.51-59 [0,6 ark.] / rek. : 0000090306

Rozdział: Wanot Joanna, Romańska Aleksandra, Cieślak Aleksandra, Sejbeth Justyna, Szurlej Dariusz, Sternik Anna, Karczewska Olimpia : Automatyczna defibrylacja zewnętrzna i jej zastosowanie - ocena wiadomości i umiejętności studentów pielęgniarstwa. ; s.60-68 [0,5 ark.] / rek. : 0000090305

Rozdział: Karczewska Olimpia, Sternik Anna, Wanot Joanna, Romańska Aleksandra, Sejbeth Justyna, Szurlej Dariusz, Wawros Karina, Gawłów-Nowak Lilianna, Mroczkowska Renata, Szeźlona Mariola, Graf Lucyna : Nadzór i monitorowanie w trakcie znieczulenia. ; s.109-121 [0,7 ark.] / rek. : 0000090304

Rozdział: Romańska Aleksandra, Wanot Joanna, Sejbeth Justyna, Szurlej Dariusz, Cieślak Aleksandra, Sternik Anna, Karczewska Olimpia : Pacjent w stanie zagrożenia życia -

Ilustracja 2. Powiązanie rekordu monografii z rekordami rozdziałów (zapis skrócony z odesłaniami do pełnego opisu przy każdym z rozdziałów)

Skuteczna realizacja obowiązku sprawozdawczego spowodowała, że oczekiwania władz jednostki wobec baz dokumentujących dorobek znacznie wzrosły. Skutkuje to istotnym poszerzeniem funkcji baz i zakresu rejestrowanych danych, przykładowo:

- 1) udostępnianiem danych o projektach badawczych wraz z informacją o publikacjach będących ich efektem [Ilustracja 3]
- 2) wykorzystywaniem bazy jako kolekcji repozytoryjnej udostępniającej załączone do rekordu pliki (najczęściej w formacie pdf) z zapewnieniem kontroli uprawnień użytkownika
- 3) gromadzeniem oświadczeń afiliacyjnych autorów (oświadczenie o afiliacji danej pracy na rzecz jednostki lub oświadczenie o afiliacji na rzecz jednostki obcej).

Autorzy: Delphina Gomes; Veronica Luque; Annick Khonneux; Elvira Verducci; Piotr Socha; Berthold Koletzko; Ursula Berger; Veit Grote

Tytuł oryginalny: A simple method for identification of misreporting of energy intake from infancy to school age: Results from a longitudinal study.

Czasopismo: *Clinical Nutrition*

Szczegół: 2018 : Vol. 37, Nr 3, s. 1053-1060

p-ISBN: 0261-5614

e-ISSN: 1532-1983

Praca afiliowana przez IPCZD

Angielskie słowa kluczowe: misreporting of energy intake ; energy requirements ; infants ; school-aged children ; weighed food record

Charakt. formalna: zagraniczny artykuł

Charakt. merytoryczna: praca oryginalna (pełne teksty)

Język publikacji: EN

Czasopismo umieszczone na Liście Filadelfijskiej, wskaźnik Impact Factor ISI: 5.496

Punkcja MNISW: 40.000

Projekt/grant: Commission of the European Community, specific RTD Programme "Quality of Life and Management of Living Resources," within the 5th Framework Programme, QLRT-2001-00389

Projekt/grant: Commission of the European Community, specific RTD Programme "Quality of Life and Management of Living Resources," within the 5th Framework Programme, QLK1-CT-2002-30582

Projekt/grant: 6th Framework Programme, 007036

Projekt/grant: European Union's Seventh Framework Programme (FP7), project Early Nutrition, 289346

WOS accession number: WOS:000432879800040

Strzeżenie w PubMed: 28780991

DOI: 10.1016/j.clnu.2017.05.003

[Ovid LinkSolver](#)

Ilustracja 3. Publikacja będąca efektem projektów badawczych

Coraz częściej bazy dokumentujące dorobek mają za zadanie gromadzić kompletną informację o pełnym zakresie działalności twórczej pracowników jednostki naukowej, a więc nie tylko o publikacjach czy – ogólniej – dorobku piśmienniczym, lecz także o pozostałych formach działalności naukowej i zawodowej pracowników jednostki, co najlepiej obrazuje poniższy wykaz przedstawiający pozapublikacyjne typy dokumentów:

- patent, wzór użytkowy
- opisy wynalazków, stanowisk badawczo-dydaktycznych, dokumentacje, rysunki rozwiązań konstrukcyjnych, technologicznych i projektowych
- projekt badawczy
- dane badawcze
- kontrakt międzynarodowy
- nagroda ministra, rektora i inne wyróżnienia i nagrody np. za referat/prezentację na konferencji [Ilustracja 4]
- stypendium
- nominacja profesorska
- wykład na zaproszenie
- członkostwo w redakcjach naukowych (w tym funkcja redaktora naczelnego), komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism, organizacjach i towarzystwach naukowych, zespołach eksperckich i badawczych oraz inne pełnione funkcje
- wygłoszenie referatu, komunikatu lub przedstawienie plakatu na konferencjach, sympozjach, zjazdach, sesjach naukowych
- organizacja konferencji
- udział w konferencji
- ekspertyza, opinia
- wyjazd zagraniczny, staż naukowy
- sylabusy, opracowania dotyczące metodyki, innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych, metod weryfikacji wiedzy
- dydaktyczne opracowania e-learningowe
- teksty dydaktycznych i testy kontrolne
- plany treningów
- blogi naukowe i popularnonaukowe oraz inne utwory popularnonaukowe, przedsięwzięcia upowszechniające osiągnięcia naukowe i techniczne
- opracowane przez pracowników jednostki programy komputerowe wykorzystywane w dydaktyce i działalności naukowo-badawczej
- sprawozdania, raporty.

Małgorzata Lelonek.

Nagroda Rektora I stopnia za wyróżniające się osiągnięcia w międzynarodowej współpracy naukowej 2017 ; Poz. 2

Pregnancy in women with a mechanical heart valve: Data of the European Society of Cardiology Registry of Pregnancy and Cardiac disease (ROPAC)

Ilustracja 4. Opis nagrody za osiągnięcia w międzynarodowej współpracy naukowej

Ponadto bazy dorobku są rozbudowywane w kierunku nadającym im cechy baz faktograficznych, dostarczających wyczerpującej informacji o autorach dokumentowanych osiągnięć czy pozwalających na wyszukiwanie specjalistów z wybranej dziedziny. Gromadzone dane zawierają np. tytuł/stopień naukowy, stanowisko, dziedzinę badań, linki do profilu autora w serwisach naukowych takich jak PBN, Orcid, GoogleScholar, wykazy dorobku publikacyjnego i innych osiągnięć, cytowań, analiz bibliometrycznych autora i jego jednostki oraz rankingi.

Rozległość uzyskanego zbioru danych, różnorodność dokumentowanych obiektów oraz zintegrowane narzędzia informatyczne pozwalają na prowadzenie wieloaspektowych analiz, zapewniając możliwość przeprowadzania oceny działań naukowych oraz realizacji obowiązków sprawozdawczych na potrzeby wewnętrzne i zewnętrzne.

Bibliografia

- [1] Bojko K., Seifert J., Baza cytowań publikacji pracowników Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Droga do stanu obecnego. [W:] Zarządzanie Informacją w Nauce, pod red. D. Pietruch-Reizes, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2008, s. 356-364.
- [2] Głębocki J., Pietruszewski G.: Koncepcja tworzenia wykazu czasopism do celów punktacji jako rezultat analizy załącznika do komunikatu MNiSW z 19 września 2012. Forum Bibl. Med. 2012 R. 5 nr 1(9) s. 144-160 on-line: <http://cybra.lodz.pl/dlibra/docmetadata?id=6390&from=publication>.
- [3] Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620 oraz z 2015 r. poz. 249).
- [4] Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie Systemu Informacji o Nauce (Dz. U. z 2015 r. poz. 944).